

Glasilo # 3 | april 2018

Prenovljena Direktiva EPBD: novi cilji za energetske učinkovitost stavb

Evropski parlament je pred nedavnim odobril revidirano Direktivo o energetske učinkovitosti stavb. Komisija želi, da EU z novo Direktivo EPBD vodi prehod na čisto energijo. EU se je zato zavezala, da bo do leta 2030 zmanjšala emisije CO₂ za vsaj 40 %, obenem pa posodobila gospodarstvo EU ter zagotovila delovna mesta in rast za vse evropske državljane.

Glavne točke nove Direktive EPBD:

- direktiva jasno določa in odpira pot nizkoenergijskim in skoraj nič energijskim gradnjam do leta 2050 v EU, tudi preko podpore sprejetih nacionalnih smernic za njihovo dekarbonizacijo.
- Spodbuja uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) kot tudi pametnih tehnologij, da bi zagotovili učinkovito delovanje zgradb, na primer z uvedbo sistemov za avtomatizacijo in nadzor.
- Podpira uvedbo infrastrukture za e-mobilnost v vseh zgradbah.
- Uvaja "indikator pripravljenosti na pametne sisteme", ki bo meril kapaciteto stavb za uporabo novih tehnologij in elektronskih sistemov, prilagojenih potrebam potrošnika z namenom optimizacije delovanja; povezan bo na omrežje.
- združuje in bistveno krepi dolgoročne strategije prenove stavb.
- spodbuja javno in zasebno financiranje ter naložbe.
- Pomaga v boju proti energetske revščini in zmanjšanju stroškov za energijo v gospodinjstvih, skozi obnovo starejših stavb.

Na poti k opredelitvi indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme

Ena najinovativnejših točk na zgornjem seznamu je uvedba „indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme“, ki bo določil možnosti obsega uvedbe novih tehnologij in elektronskih sistemov v stavbi, ki bodo prilagojene potrebam potrošnika in optimizirale delovanje in bodo povezane z omrežjem.

Temeljit bo na analizi že obstoječih pametnih sistemov v stavbi. Ti pametni sistemi se osredotočajo na optimizacijo, interakcijo z uporabniki, interoperabilnost in interakcijo z omrežjem električne energije. Na voljo bo katalog, ki bo poročal o vseh sistemih, vključno z vsemi funkcionalnimi ravnmi, kot tudi oceno njihovih vplivov na obratovanje. Takšni učinki zajemajo vidike prihrankov energije na kraju samem, boljšo prilagodljivost na distribucijsko omrežje in učinkovito shranjevanje električne energije, lastno proizvodnjo energije, udobje, zdravje, vzdrževanje in predvidevanje napak ter informacije, ki se posredujejo uporabniku.

Metodologija je še vedno v fazi izpopolnjevanja in bo testirana na večjem številu pomembnejših „case studies“ (študijah primera).

Preverite [prihodnost pametnih sistemov in storitev v stavbah!](#)

V [vmesnem poročilu](#) si oglejte študijo primera 2 in se seznanite z najnaprednejšimi rešitvami v pametnih zgradbah.

Seznanjanje z vsebinami na lokalnih konferencah

Lokalne konference so primerno mesto za širjenje informacij in lahko spodbudijo zanimanje med lokalnimi deležniki. Pred izvedbo drugega kroga lokalnih konferenc ENERJ, ki se bo zaključil oktobra, bi bilo morda smiselno pripraviti nekaj sklepov o tem, kako so potekale zadeve v prvem krogu. Slovenski partner ENERJ, [GOLEA](#), je ciklus pričela marca lani in uspelo ji je združiti deležnike, ki se med seboj pogosto premalo srečujejo in izmenjujejo informacije: predstavnike lokalne administracije, banke, finančne ustanove in energetske strokovnjake. Vsak izmed njih deluje po drugačnih načelih in izvedba skupnih ukrepov bo mogoča le, če se bo večkrat razvijalo skupno razumevanje energetske učinkovitosti v javnih zgradbah.

Izmenjava informacij med različnimi skupinami deležnikov, vsak s svojimi načeli, je bila tudi cilj lokalne konference, ki je bila organizirana v Kalamarii, Solunu, 25. aprila, kjer so sodelovali predstavniki finančnih inštitutov, podjetij za obnovljive vire energije, raziskovalnih centrov, ki prihajajo iz širšega območja Solun.

Izziv je, da se deležniki med seboj pogovarjajo odkrito in da drug drugega skušajo razumeti. To velja tudi za komunikacijo med projekti in programi, ki je bila eden od elementov lokalne konference organizirane v Sevilli junija 2017, kot tudi aprila 2018 v Rimu pod naslovom „We are MED - Mi smo Med,„ »Brainstorming med programi« in »Visoka stopnja kapitalizacije s [projektom PANORAMED](#)« sta bili glavni temi, saj je cilj spodbuditi dialog med političnimi odločevalci in posledično razviti strateško vizijo na transnacionalni ravni.

(Predstavitve govorcev so objavljene na [spletu](#)).

Če se vrnemo k naši skupnosti MED in učinkovitim zgradbam: trenutno smo usmerjeni k izoblikovanju strokovnih znanj in izdelavi orodij, ki nam bodo omogočili nadaljnje delo. Takoj za tem nas čaka izziv, zlasti tiste, ki že nekaj časa delajo na tem področju, da rezultate prikažemo primernim deležnikom, ki se ne ukvarjajo z vprašanjem energetske učinkovitosti, kar zahteva potrpljenje in vztrajnost. Sergio Zobot je na lokalni konferenci [mesta Rim](#) v februarja letos storil ravno to. Njegovi "[nasveti](#)" (zapisani so v italijanščini) o tem, kako vzpostaviti ustrezno delovanje javno-zasebnega partnerstva, temeljijo na desetletnih izkušnjah delovanja z različnimi deležniki, hkrati pa se oddaljuje od njihovih preferenc in smernic, ki jih zagovarjajo, saj se le-te lahko združujejo oz. se ne združujejo z interesi javnih organov glede dviga energetske učinkovitosti njihovih stavb. Poudaril je, da je pri tem ključno, da dokumentacijo izdela strokovna in neodvisna institucija.

Poznati morajo dejansko rabo energije v stavbah ter možne prihranke in identificirati potrebne naložbe za doseg prihrankov. Podatkovna baza ENERJ bo pomembno orodje za sistematično prikazovanje rabe energije v njihovih in drugih primerljivi stavbah administratorjem in osebju, zaposlenim na lokalnih upravah.

Usposabljanje koordinatorjev skupnih ukrepov

Če želite izvajati skupne akcije za energetske učinkovitost v javnih stavbah, potrebujete ljudi, ki vedo, kako to izvesti.

To se morda zdi samoumevno, vendar ni. Združiti se mora strokovno znanje o tehničnih, pravnih in finančnih zadevah s strukturami upravljanja. Z izdelanim materialom za usposabljanje javnih uslužbencev in energetskih managerjev projekt ENERJ zagotavlja osnovo za izobraževanje ustreznih strokovnjakov, ki bodo sposobni oblikovati in izvajati skupne ukrepe.

Dokument lahko najdete [tukaj](#).

Na podlagi tega dokumenta bo vsak partner, glede na svoje lokalne potrebe in specifične cilje razvil lastno gradivo za usposabljanje, ki bo trajalo do konec leta 2018.

Smernice za skupne ukrepe za energetske učinkovitost

ENERJ predlaga zlasti malim in srednje velikim občinam, ki imajo izdelan Akcijski načrt za trajnostno energijo (SEAP), da se združijo in skupaj izvedejo ukrepe, ki jih predvidevajo v svojih stavbah.

Prednosti so očitne, in sicer v smislu kompenzacije pomanjkanja tehničnega znanja v majhnih lokalnih upravah, ekonomskih koristih in boljšega izhodišča z vidika finančnih strategij. Omejitve in ovire so manj očitne, vendar obstajajo.

Smernice za skupne ukrepe za energetske učinkovitost zagotavljajo navodila glede administrativne reorganizacije, predhodnih analizah aktivnosti, vključevanju deležnikov ter možnostih financiranja, navodila glede razpisov in sklepanja pogodb. Dokument najdete [tukaj](#).

Podatkovna baza ENERJ

Osrednje orodje za naš projekt je podatkovna baza, ki na eni strani zbira energetske podatke javnih zgradb, na drugi strani pa vsebuje opis ukrepov iz dokumenta SEAP, ki se navezuje na energetske učinkovitost javnih stavb.

Baza podatkov je usmerjena predvsem proti dvema ciljnim skupinam, in sicer lokalno upravo in ESCO. Za prvo skupino, z namenom, da se jim omogoči vpogled glede rabe energije v njihovih stavbah - s čimer želimo vzbuditi njihovo zainteresiranost za zmanjšanje rabe energije, in sicer tako, da postanejo bolj aktivni in pričnejo izvajati ukrepe za dvig energetske učinkovitosti. Za drugo skupino pa bi morala biti podatkovna baza koristno orodje, ki bi omogočala izdelavo možnih skupnih ukrepov, s ciljem oblikovanja "paketov", ki predstavljajo kritično maso in omogočajo ustrezen donos, ki bo zanimiv za investitorje.

Podatkovna baza bo objavljena v naslednjih nekaj tednih, nato pa bo geolokalizirana. O novostih vas bomo obveščali na spletni strani projekta.

Platforma EduFootprint

V projektu [EduFootprint](#) je provinca Treviso razvila [platformo EduFootprint za izmenjavo najboljših praks](#). Gre za spletno platformo, ki bo vsebovala gradivo, ki se nanaša na aktivnosti oz. prizadevanja šol za zmanjšanje njihovega ogljičnega odtisa, da bi s tem navdihnili tudi druge šole in bi tovrstne ukrepe ponovili tudi na drugih lokacijah.

Platforma, ki je v angleščini in javno dostopna tudi osebam zunaj projektnega partnerstva, je razdeljena na pet tematskih področij in omogoča prosti vnos prispevkov vsem zainteresiranim. Najboljše prakse, prenesene na platformo, bodo v angleščini ali v nacionalnih jezikih, z namenom olajšanja izmenjave podatkov na lokalni ravni; vsaki najboljši praksi pa bo priložen kratek povzetek vsebine v angleščini, ki bo vseboval najpomembnejše informacije in kontaktne podatke.

Prihajajoči dogodki

21. – 25. maja 2018 Bruselj (Belgija) - Zeleni teden EU

Naslednje srečanje „Zeleni teden EU“ bo posvečeno raziskavi, kako EU pomaga mestom postati boljša mesta za življenje in delo. Tema 2018 bo „Zelena mesta za zeleno prihodnost“, ki bo zajemala zlasti naslednje tri teme:

- kakovost življenja: narava/biotska raznovrstnost, zelena infrastruktura, kakovost zraka, mobilnost, hrup, voda (zlasti pitna voda) in povezave do zdravja itd.;
- krožno gospodarstvo: odpadki, recikliranje, energetske rešitve, gradbeništvo, poslovne priložnosti/MSP, naložbe in dostop do sredstev EU itd.;
- upravljanje: vključevanje skupnosti in participativni pristopi pri urbanističnemu načrtovanju, izmenjava najboljših praks, merjenje in spremljanje napredka.

[Spletna stran Zelenega tedna EU](#)

24. maj 2018 Ponte de Sor (Portugalska) - "Lokalno sodelovanje za energetske učinkovitost"

[AREANATEjo](#) in [CIMAA](#) sta organizirali prvo 1. ENERJ lokalno konferenco na Portugalskem kot Dan energije v času Evropskega tedna trajnostne energije (EU Sustainable Energy Week).

4. – 8. junij, 2018 Bruselj (Belgija) - Evropski teden trajnostne energije

Evropski teden trajnostne energije (EUSEW) je letni ključni dogodek, v katerem Evropska komisija organizira vrsto srečanj in mrežnih dogodkov, na katerih se vodijo razprave o novih razvojnih politikah, primerih dobrih praks in idejah, ki se navezujejo na trajnostno energijo. Letošnji EUSEW poteka pod sloganom »Vodi prehod na čisto energijo«. Prijave bodo kmalu odprte. [Spletna stran EUSEW](#).

5. – 6. junij, 2018 Nova Gorica (Slovenija) - 4. srečanje projekta ENERJ

Partner [GOLEA – Goriška lokalna energetska agencija](#) bo gostila četrti projektni sestanek v Sloveniji. Na tem srečanju bo vzpostavljeno sodelovanje s projektom Interreg Med [SISMA](#), kjer bo udeleženi predstavljeno orodje SISMA, ki nudi podporo javni upravi pri energetske sanaciji javnih stavb, obenem pa se bo ocenilo možnosti za vključitev orodja v nadaljnje izvajanje aktivnosti znotraj projekta ENERJ.

1. – 3. oktober 2018 Barcelona (Španija) - Konferenca mednarodne podnebne zveze

[Climate Alliance](#) je mreža 1700 evropskih mest, ki se zavzema za varstvo podnebja na lokalni ravni. ENERJ se bo pridružil letnemu srečanju. Dodatne informacije [tukaj](#).

14. – 16. november, Malta - 5. delavnica CESBA MED Sprint

Trije dnevi delavnic z namenom mreženja ter izobraževanja glede najnovejših izzivov v urbanem okolju, izvajanje politik in vključevanje vanjo, uporaba in prilagajanje orodij in kazalnikov, združevanje virov v izvajanje skupnih ukrepov. Projekt ENERJ bo aktivno vključen. Predhodni program si lahko ogledate [tukaj](#).

COP24 KATOWICE 2018
UNITED NATIONS CLIMATE CHANGE CONFERENCE

3. – 14. december, Katowice (Poljska) 24. konferenca pogodbenic (COP 24)

Naslednja konferenca ZN o podnebnih spremembah ([COP24](#)) je pomemben mejnik v mednarodni razpravi. V Pariškem sporazumu je bila opredeljena kot priložnost za oceno kolektivnih prizadevanj za dolgoročne cilje sporazuma 3 leta po njegovem sprejetju. To bo tudi priložnost, da se demonstrira, kako lahko regionalne in lokalne oblasti prispevajo k svetovnim prizadevanjem, hkrati pa pomagajo povečati nacionalne ambicije.

Project co-financed by the European
Regional Development Fund

Joint Actions for Energy Efficiency

[Prezemi brošuro ENERJ projekta](#)

Konzorcij partnerjev

[Anatoliki S. A. – Razvojna agencija
lokalnih oblasti Vzhodnega Soluna \(GR\)](#)

[Andaluzijska federacija
občin in provinc \(E\)](#)

[Istrska regionalna
energetska agencija, d. o. o. \(HR\)](#)

[Ciprska energetska
agencija \(CY\)](#)

[Razvojna agencija Gozo –
Regionalni komite Gozo \(M\)](#)

[Metropolitanska prestolnica Rim
\(I\)](#)

[Goriška lokalna
energetska agencija \(SLO\)](#)

[Albansko ministrstvo za energijo
in industrijo \(AL\)](#)

[Regionalna agencija za energijo in
okolje iz Severnega Alenteja \(P\)](#)

[Italijanska
klimatska zveza \(I\)](#)

[Medobčinska skupnost
Visokega Alenteja \(P\)](#)

Projekt ENERJ podpira evropski sklad za regionalni razvoj (ERDF) in je del programa [Interreg MED](#).

Projekt ENERJ (Skupni ukrepi za energetske učinkovitosti) podpira večja in manjša mesta pri izvajanju dejavnosti na področju energetske učinkovitosti na lastnih stavbah kot del njihove lokalne energetske in podnebne politike. Projekt pospešuje sodelovanje med lokalnimi vladami pri skupnih ukrepih. Platforma ENERJ omogoča oblikovanje skupnih ukrepov in vsebuje podatkovno zbirko o lokalnih energetskih akcijskih načrtih ter ukrepih za energetske učinkovitosti.

Projekt ENERJ bo deloval od novembra 2016 do aprila 2019. Njegov skupni proračun znaša 2,26 milijona EUR. Evropska sredstva znašajo 1,92 milijona EUR.

Vodilni partner: Anatoliki S. A. – Razvojna agencija lokalnih oblasti Vzhodnega Soluna
e-pošta: reacm@anatoliki.gr / tel.: +30 231 0463930

[www.
golea.si/enerj/](http://www.golea.si/enerj/)

info@golea.si